

**Filološki fakultet / Srpski jezik i južnosl. književnosti (2017) / Realizam**

|                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                 |                          |                            |
|-------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|--------------------------|----------------------------|
| <b>Naziv predmeta:</b>                          | Realizam                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                 |                          |                            |
| <b>Šifra predmeta</b>                           | <b>Status predmeta</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <b>Semestar</b> | <b>Broj ECTS kredita</b> | <b>Fond časova (P+V+L)</b> |
| 2702                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                 |                          |                            |
| <b>Studijski programi za koje se organizuje</b> | Srpski jezik i južnosl. književnosti (2017)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                 |                          |                            |
| <b>Uslovljenost drugim predmetima</b>           | Nema uslovljenosti drugim predmetima.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                 |                          |                            |
| <b>Ciljevi izučavanja predmeta</b>              | Studenti se upoznaju sa poetikom i djelima stilske formacije realizma u okvirima južnoslovenskih književnosti.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                 |                          |                            |
| <b>Ishodi učenja</b>                            | Nakon što student položi ovaj ispit, biće u mogućnosti da: 1. Obrazloži karakteristike realizma kao stilske i književne formacije. 2. Razlikuje modele u istorijsko-tipološkom statusu realizma (protorealizam, programski, folklorni, poetski, visoki realizam i dezintegraciju realizma). 3. Analizira žanrovska obilježja realističkih tekstova. 4. Prosuduje estetsku vrijednost umjetničkih tekstova uz oslanjanje na relevantnu književno istorijsku, teorijsku i kritičku literaturu. 5. Prezentuje sintetizovana znanja o razdoblju realizma. |                 |                          |                            |
| <b>Ime i prezime nastavnika i saradnika</b>     | prof. dr Ljiljana Pajović-Dujović, doc. dr Svetlana Kalezić-Radonjić                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                 |                          |                            |
| <b>Metod nastave i savladanja gradiva</b>       | Predavanja, vježbe, konsultacije, proseminarski rad i izrada testova.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                 |                          |                            |
| <b>Plan i program rada</b>                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                 |                          |                            |
| Pripremne nedjelje                              | Priprema i upis semestra                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                 |                          |                            |
| I nedjelja, pred.                               | Karakteristike realizma kao književne formacije. Južnoslovenske književnosti i evropski kontekst. Programi i manifesti.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                 |                          |                            |
| I nedjelja, vježbe                              | Karakteristike realizma kao književne formacije. Programi i manifesti. Podjela tema za proseminarske radove, uputstva za pripremu, pisanje i izlaganje.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                 |                          |                            |
| II nedjelja, pred.                              | Odnos romantike i realizma. August Šenoa: Seljačka buna. Istorijska građa i umjetnička transpozicija. Kompozicija. Likovi.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                 |                          |                            |
| II nedjelja, vježbe                             | Odnos romantike i realizma. August Šenoa: Seljačka buna. Istorijska građa i umjetnička transpozicija. Kompozicija. Likovi.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                 |                          |                            |
| III nedjelja, pred.                             | Folklorna tradicija, patrijarhalni svijet i poetika realizma. Pripovijetke Milovana Glišića. Satirične pripovijetke: Glava šećera, Roga, Zloslutni broj. Folklorna fantastika: Posle devedeset godina.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                 |                          |                            |
| III nedjelja, vježbe                            | Folklorna tradicija, patrijarhalni svijet i poetika realizma. Pripovijetke Milovana Glišića. Satirične pripovijetke: Glava šećera, Roga, Zloslutni broj. Folklorna fantastika: Posle devedeset godina.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                 |                          |                            |
| IV nedjelja, pred.                              | Razvojni put proze Laze Lazarevića od programskog i poetskog do razvijenog realizma. Model Lazarevićeve pripovijetke i njen evropski značaj. Prvi put s ocem na jutrenje. Sve će to narod pozlatiti.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                 |                          |                            |
| IV nedjelja, vježbe                             | Razvojni put proze Laze Lazarevića od programskog i poetskog do razvijenog realizma. Model Lazarevićeve pripovijetke i njen evropski značaj. Prvi put s ocem na jutrenje. Sve će to narod pozlatiti.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                 |                          |                            |
| V nedjelja, pred.                               | Laza Lazarević: Vetar. Verter. Švabica. Sižejno-fabularne konstante. Motivacija preokreta. Konstelacija junaka. Tehnika pripovijedanja.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                 |                          |                            |
| V nedjelja, vježbe                              | Laza Lazarević: Vetar. Verter. Švabica. Sižejno-fabularne konstante. Motivacija preokreta. Konstelacija junaka. Tehnika pripovijedanja.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                 |                          |                            |
| VI nedjelja, pred.                              | Svetolik Ranković: Gorski car. Modernizacija romana. Novine u koncepciji junaka i oblicima izlaganja.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                 |                          |                            |
| VI nedjelja, vježbe                             | Svetolik Ranković: Gorski car. Modernizacija romana. Novine u koncepciji junaka i oblicima izlaganja.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                 |                          |                            |
| VII nedjelja, pred.                             | Test                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                 |                          |                            |
| VII nedjelja, vježbe                            | Analiza rezultata testa.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                 |                          |                            |
| VIII nedjelja, pred.                            | Sremac: Pop Ćira i pop Spira. Autorska pozicija. Tip junaka. Humoristički hronotop Sremčevog djela. Komunikativne situacije i govorni žanrovi.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                 |                          |                            |
| VIII nedjelja, vježbe                           | Sremac: Pop Ćira i pop Spira. Autorska pozicija. Tip junaka. Humoristički hronotop Sremčevog djela. Komunikativne situacije i govorni žanrovi.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                 |                          |                            |
| IX nedjelja, pred.                              | Procesi raslojavanja realizma. Radoje Domanović: Vođa, Danga. Alegorijsko-satirična pripovijetka. Efekti satiričkog govora.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                 |                          |                            |
|                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                 |                          |                            |

|                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                               |                                               |                           |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------|-----------------------------------------------|---------------------------|
| IX nedjelja, vježbe                                                                                                                                                                                    | Procesi raslojavanja realizma. Radoje Domanović: Vođa, Danga. Alegorijsko-satirična pripovijetka. Efekti satiričkog govora.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                               |                                               |                           |
| X nedjelja, pred.                                                                                                                                                                                      | Poezija u realizmu. Nov tematsko-motivski profil poezije Vojislava Ilića. Pjesnički jezik i prozodija. Začeci simbolizma. Sivo, sumorno nebo. Zimsko jutro. Zimska idila. Veče. Jesen. U poznu jesen; Tibulo, Ovidije. Jutro na Hisaru. Korintska hetera.                                                                                                                                                                                                                      |                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                               |                                               |                           |
| X nedjelja, vježbe                                                                                                                                                                                     | Poezija u realizmu. Nov tematsko-motivski profil poezije Vojislava Ilića. Pjesnički jezik i prozodija. Začeci simbolizma. Sivo, sumorno nebo. Zimsko jutro. Zimska idila. Veče. Jesen. U poznu jesen; Tibulo, Ovidije. Jutro na Hisaru. Korintska hetera.                                                                                                                                                                                                                      |                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                               |                                               |                           |
| XI nedjelja, pred.                                                                                                                                                                                     | Komedija realizma kao tip sižea. Branislav Nušić: Sumnjivo lice. Tipovi komike (verbalna, situaciona, vodviljska, burleskna).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                               |                                               |                           |
| XI nedjelja, vježbe                                                                                                                                                                                    | Komedija realizma kao tip sižea. Branislav Nušić: Sumnjivo lice. Tipovi komike (verbalna, situaciona, vodviljska, burleskna).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                               |                                               |                           |
| XII nedjelja, pred.                                                                                                                                                                                    | Ante Kovačić: U registraturi. Romantičarski elementi djela. Kompozicija romana.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                               |                                               |                           |
| XII nedjelja, vježbe                                                                                                                                                                                   | Ante Kovačić: U registraturi. Romantičarski elementi djela. Kompozicija romana.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                               |                                               |                           |
| XIII nedjelja, pred.                                                                                                                                                                                   | Oblici pripovijedanja i prozne tehnike u romanu U registraturi. Jezičke, stilske i strukturne osobenosti.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                               |                                               |                           |
| XIII nedjelja, vježbe                                                                                                                                                                                  | Oblici pripovijedanja i prozne tehnike u romanu U registraturi. Jezičke, stilske i strukturne osobenosti.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                               |                                               |                           |
| XIV nedjelja, pred.                                                                                                                                                                                    | Marko Miljanov Popović: Primjeri čojstva i junaštva. Anegdota i kratka (šaljiva) priča.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                               |                                               |                           |
| XIV nedjelja, vježbe                                                                                                                                                                                   | Marko Miljanov Popović: Primjeri čojstva i junaštva. Anegdota i kratka (šaljiva) priča.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                               |                                               |                           |
| XV nedjelja, pred.                                                                                                                                                                                     | Test                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                               |                                               |                           |
| XV nedjelja, vježbe                                                                                                                                                                                    | Analiza rezultata testa.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                               |                                               |                           |
| <b>Opterećenje studenta</b>                                                                                                                                                                            | Nedjeljno: 4 kredita x 40/30 = 5 sati 20 minuta Struktura: 2 sata predavanja, 2 sata vježbi i 1 sat i 20 minuta samostalnog rada uključujući i konsultacije. Nastava i završni ispit: 16 x 5 sati i 20 minuta = 85 sati i 20 minuta Neophodne pripreme: 2 x 5 sati 20 minuta = 10 sati i 40 minuta Ukupno opterećenje za predmet: 4 x 30 = 120 sati Dopunski rad: Struktura opterećenja: 85 sati i 20 minuta (nastava) + 10 sati 40 minuta (priprema) + 24 sata (dopunski rad) |                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                               |                                               |                           |
| <b>Nedjeljno</b>                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                               | <b>U toku semestra</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                               |                                               |                           |
| <b>kredita x 40/30=0 sati i 0 minuta</b><br>0 sat(a) teorijskog predavanja<br>0 sat(a) praktičnog predavanja<br>0 vježbi<br><b>0 sat(a) i 0 minuta</b><br>samostalnog rada, uključujući i konsultacije |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                               | Nastava i završni ispit:<br><b>0 sati i 0 minuta x 16 =0 sati i 0 minuta</b><br>Neophodna priprema prije početka semestra (administracija, upis, ovjera):<br><b>0 sati i 0 minuta x 2 =0 sati i 0 minuta</b><br>Ukupno opterećenje za predmet:<br><b>x 30=0 sati</b><br>Dopunski rad za pripremu ispita u popravnom ispitnom roku, uključujući i polaganje popravnog ispita od 0 do 30 sati (preostalo vrijeme od prve dvije stavke do ukupnog opterećenja za predmet)<br><b>0 sati i 0 minuta</b><br>Struktura opterećenja: <b>0 sati i 0 minuta (nastava), 0 sati i 0 minuta (priprema), 0 sati i 0 minuta (dopunski rad)</b> |                                               |                                               |                           |
| <b>Obaveze studenta u toku nastave</b>                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                               | Student je obavezan da aktivno učestvuje u nastavi.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                               |                                               |                           |
| <b>Konsultacije</b>                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                               | srijedom od 13,30h                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                               |                                               |                           |
| <b>Literatura</b>                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                               | Jovan Deretić, Istorija srpske književnosti, Nolit, Beograd, 1983. Crnogorska književnost u književnoj kritici IV (Realizam, moderna), priredio Slobodan Kalezić, Podgorica, 2001. Dušan Ivanić, Srpski realizam, Matica srpska, Novi Sad, 1996. Milorad Živančević-Ivo Frangeš, Povijest hrvatske književnosti, knj.4, Ilirizam, realizam, Liber-Mladost, Zagreb, 1979. Dragana Vukićević, Pismo i priča, Beograd, 2006.                                                                                                                                                                                                       |                                               |                                               |                           |
| <b>Oblici provjere znanja i ocjenjivanje</b>                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                               | Broj poena: testovi po 20, proseminarski rad 10, završni ispit 50. Prelazna ocjena se dobija ako se sakupi najmanje 51 poen. Raspodjela poena po nivoima E: 51 – 59 D: 60 – 69 C: 70 – 79 B: 80 – 89 A: 90 – 100                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                               |                                               |                           |
| <b>Posebne naznake za predmet</b>                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                               | Nema                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                               |                                               |                           |
| <b>Napomena</b>                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                               | Plan realizacije nastavnog programa po tematskim cjelinama i terminima studenti će dobiti na početku semestra.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                               |                                               |                           |
| <b>Ocjena:</b>                                                                                                                                                                                         | F                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | E                                             | D                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | C                                             | B                                             | A                         |
| <b>Broj poena</b>                                                                                                                                                                                      | manje od 50 poena                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | više ili jednako 50 poena i manje od 60 poena | više ili jednako 60 poena i manje od 70 poena                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | više ili jednako 70 poena i manje od 80 poena | više ili jednako 80 poena i manje od 90 poena | više ili jednako 90 poena |